

[Sønderby]

i en avis: »Den langsigtede miljøplanlægning er en af fremtidens sværeste opgaver.« Det er der vel heller ingen der er uenig i her. »Det er et afgørende led i udviklingen af miljøbevidstheden, at der opnås en rimelig sans for proportioner.« Det håber jeg også debatten i dag vil slutte med, for det kunne nemlig også være skrevet af en venstremand. Vi vil nemlig ikke være med til bare at lade stå til og til at afholde os fra at gå i gang med at sikre vort miljø. Vi vil sikre det både til lands, til vands og i luften.

Der er vel heller ingen i denne sal, der ikke vil erkende, at der i denne regerings tid er sket mange tiltag på miljøområdet, flere end i nogen anden regerings tid, og de fleste af de lovforslag, der er vedtaget, er vel at mærke vedtaget i enighed. Det vil jeg gerne have at Folketingets partier tager til efterretning, og at også offentligheden og medierne tager til efterretning, når vi har denne forespørgsel om en redningsplan for havet. Den er jo kommet, efter at vi alle sammen, også socialdemokrater og SF'ere, har troet, at havet sletter alle spor. Det gør det altså ikke. Derfor må vi have denne debat, og derfor har ministeren lagt en plan frem.

Den plan, som miljøministeren har lagt frem på regeringens vegne efter vedtagelsen af dagsordenen den 18. november 1986, er jo svaret på hr. Leif Hermanns forespørgsel om udarbejdelse af regler og om stop for ulovlige udledninger fra kommunale rensningsanlæg og også på den dagsorden, vi vedtog.

Planen er endevendt, også i medierne, men den burde, som den ligger her, være acceptabel for alle, også for alle Folketingets partier.

I debatten den 18. november sagde jeg på Venstres vegne: det, der er brug for, er, at vi alle – jeg gentager: at vi alle – gør en indsats for at sikre havet omkring Danmark. Og det var det, dagsordenen indeholdt, nemlig at alle, både amter, kommuner, industri og landbrug, skulle tage fat. Ikke desto mindre modtog venstre side i salen handlingsplanen med udelukkende kritiske bemærkninger og fokuserede på, at det kun var landbruget, der slap for billigt: 6 mia. kr. til forbrugerne i forbindelse med de kommunale rensningsanlæg, 1½ mia. kr. til industrien, men 4½ mia. kr. til landbruget. Og det synes jeg også man skal lægge mærke til. Men jeg havde for så vidt ikke ventet andet. Jeg var lidt mere skuf-

fet over, at Naturfredningsforeningens direktør, David Rehling, med det samme reagerede og sagde: 300 pct. afgift på handelsgødning.

Debatten indtil den 18. november 1986 fokuserede på et enkelt erhverv. Det var måske fru Ritt Bjerregaard, der startede debatten. Men med den dagsorden, vi vedtog den 18. november, blev vi enige om, at vi alle havde et ansvar for at løse problemerne.

Vi blev også enige om – i hvert fald et flertal her i huset – at vi kun er interesserede i, hvor meget der udledes i havet. Derfor stod der i dagsordenen om udledningen og ikke om det, der fyldes i de forskellige steder. Vi skulle så reducere udledningen af kvælstof med 50 pct. og af fosfor med 80 pct. Det er altså også udledningen, vi diskuterer i dag, og det er på baggrund af den, at regeringen har lagt en handlingsplan frem.

Vi er enige med ministeren i, at usikkerheden, bl.a. om nedfald fra luften og den pulje af nedsivet kvælstof, der over mange år er opbygget i jorden, kan skabe vanskeligheder med hensyn til at opfylde planen. Hvor stor puljen er, hvordan jordbunden påvirker forholdene, og hvordan Vorherre er stemt med hensyn til regn og sol, påvirker jo denne pulje. Vi må ikke glemme, at kvælstof altid har været og altid vil være til stede i vore omgivelser, uanset om der drives landbrug eller ej.

Når debatten dengang blev så ophidset, skyldes det jo de omtalte hummere i oktober måned. Selv om vi mange gange har oplevet og også i fremtiden vil opleve lignende situationer, var vi alle enige om, at nu måtte vi gøre en indsats for at klare det. Men det kan altså ikke klares ved en dansk indsats alene. Det var derfor glædeligt, at alle Folketingets partier for en uge siden stemte for en dagsorden, der sagde, at vi nu på internationalt plan må gøre en indsats, og det lægger handlingsplanen også op til.

Ministeren har truffet aftale med sin svenske kollega og vil arbejde inden for Østersøkonventionen og Pariskonventionen. Vi går i EF også ind i et miljøår, og vi må i fællesskab gøre en indsats dér. Den pjece, som EF har udsendt, siger, at der skal en bedre miljøforståelse til i alle samfundets led, og det gælder både virksomheder, institutioner, myndigheder, forskning, lærere, ungdom,